

Bronzealder

Vidste du... at bronzealderfolket byggede tusindvis af gravhøje til deres døde?

Hvad ved vi?

Bronzealderen er den tid, der kom efter stenalderen og før jernalderen. Der var bronzealder i Danmark for 3800 til 2500 år siden. Tiden kaldes sådan, fordi mange ting nu blev lavet af bronze.

Både våben, redskaber, smykker og kunst blev lavet af det gyldne metal. Bronzen byttede man sig til hos mennesker langt mod syd.

Folk var bønder. De boede i lange huse, hvor der var stald i den ene ende. De havde køer, får, geder, grise og heste. Når de døde, blev nogle af dem begravet i vældige gravhøje.

Vi ved, at bronzealderens mennesker gik meget op i deres hår, smykker og tøj.

Hvor ved vi det fra?

Vi har fundet bronzealderfolkernes gravhøje, bopladser og mange af deres ting.

Vi ved rigtig meget om bronzealderfolkene. Blandt andet fordi vi har fundet begravede personer i gravhøje, hvor hår og tøj er bevaret. Én af dem var Egtvedpigen. Hende har du måske hørt om? Hun levede i bronzealderen.

Husene var store i bronzealderen.

Vi har udgravet spor efter huse fra bronzealderen, og vi kan se at nogle af dem var meget store. Vi finder også knogler fra husdyrene på bopladserne.

Man byttede med varer for at få bronze

Vi ved, at bronzealderfolkene handlede med folk ude i Europa. Bronzen fik de nemlig fra udlandet. Den er lavet af kobber og tin, der ikke findes i Danmarks natur. Vi finder også ting fra fremmede egne, som bronzealderfolket har byttet sig til.

Se film

Se filmen "Bronzealderen" på www.møde-med-oldtiden.dk

Bronze

Vidste du... at bronze er det første metal, man brugte i Danmark?

Hvad ved vi?

I bronzealderen begyndte man at lave redskaber og smykker i bronze. Bronze er en blanding af tin og kobber. Bronzen fik man fra udlandet.

Bronze er et flot og skinnende metal, der laves ved at blande 10% tin og 90% kobber sammen. Tin og kobber findes ikke i Danmark. Så for at få bronze måtte man handle med folk, der boede langt mod syd.

Bronze var kostbart. De fleste brugte stadig flint til redskaber.

Bronze var meget kostbart, så det var kun de rige i stammen, der havde råd til ting af bronze. De fleste måtte stadig nøjes med redskaber af flint.

Hvor ved vi det fra?

Vi ved, bronzealderfolket brugte bronze, for vi har fundet deres våben og smykker af bronze.

Vi finder smykker og våben af bronze i bronzealderfolkets grave. Det var de rige i stammen, der fik fine ting af bronze med sig i graven.

Bronzealderfolket satte gaver af bronze ned i moserne til deres guder.

Kun det bedste var godt nok for bronzealderens guder! Vi finder kostbare smykker og våben, der er sat ned til guderne i mosen.

Her ser du to fine armringe og en bæltedåse (lille taske) af bronze. Tingene er fundet i en mose lidt udenfor Randers. Det har sikkert været et offer til guderne fra en bronzealderkvinde. Hvad mon hun har villet have gudernes hjælp til?

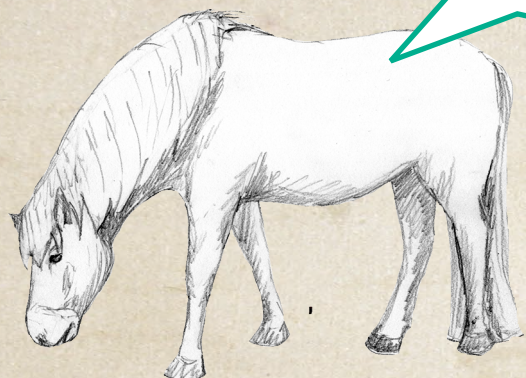
Se film

Hør børnene i Faktaboksen fortælle om bronze i filmen "Bronzealderen" på minuttal [2:08-4:08]. Hør arkæologen fortælle om sit vilde bronzefund i filmen "Dystrup-sværdene". Du finder filmene på www.møde-med-oldtiden.dk.

Hest

Vidste du... at man begyndte at holde tamme heste i bronzealderen?

Tegning: Julie Lolk

Hvad ved vi?

Bronzealderfolkene elskede heste!

Heste levede vildt i Danmark allerede i stenalderen. Men det var først i bronzealderen, at man begyndte at holde tamme heste.

Hesten blev brugt som pakdyr, men var også et helligt dyr.

Hesten havde en ganske særlig betydning for menneskene i bronzealderen. Den kunne transportere mennesker og ting over lange afstande. Men det ser også ud til, at den blev opfattet som et helligt dyr. I hvert fald optræder heste tit, når vi finder spor efter bronzealderens religion.

Hvor ved vi det fra?

Vi har fundet udstyr til heste, tegninger af heste og hestefigurer fra bronzealderen.

Fra bronzealderen kender vi dele af seletøj til heste. Vi kender også til hestetrukne vogne.

Solvognen er fra bronzealderen. Det er en lille vogn af bronze og guld. På vognen balancerer en sol. Vognen trækkes af en hest af bronze. Solvognen står på Nationalmuseet i København.

Du kan også se et billede af Solvognen på vores 1000-kroneseddel.

Solvognen

Vi kender mange bronzealder-tegninger af heste, der er ridset ind i sten og i bronze. Her kan vi tit se hesten sammen med solen og sammen med skibe og andet, der lader til at have noget at gøre med bronzealderens religion.

Se film

Se filmen "Bronzealderen" på www.møde-med-oldtiden.dk